

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ ФІНАНСИ, ГРОШІ ТА КРЕДИТ

для здобувачів вищої освіти 2 курсу денної та заочної форми здобуття освіти (3,10)
освітньої програми «Менеджмент»
спеціальності 073 «Менеджмент»
галузі знань 07 Управління та адміністрування
(шифр, назва галузі знань)
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧІ

ГЛАДКОВА
Ольга
Вячеславна

yezjf@nuph.edu.ua

1. Назва закладу вищої освіти та підрозділу: Національний фармацевтичний університет, кафедра управління та забезпечення якості у фармації.

2. Адреса кафедри: Україна, м. Харків, 61140, вул. О. Невського, 18, Тел.: (+38057) 771-81-47.

3. Веб-сайт кафедри: <http://quality.nuph.edu.ua>

4. Інформація про викладачів:

Гладкова Ольга Вячеславна

Кандидат економічних наук, доцент, доцент закладу вищої освіти каф. управління та забезпечення якості у фармації Національного фармацевтичного університету. Досвід наукової діяльності – понад 20 років, досвід науково-педагогічної діяльності – 23 роки. Викладає освітні компоненти: Викладає освітні компоненти: «Фінансовий та інвестиційний менеджмент», «Основи лін-менеджмента», Управління інноваційним розвитком та конкурентоспроможністю підприємства (магістри); «Гроші та кредит», «Фінанси», «Фінанси, гроші та кредит», «Фінанси підприємства та інвестування», «Економіка та фінанси підприємства» (бакалаври) Наукові інтереси: фінансова інтеграція та глобалізація, кредитна політика держави, стабілізація грошово-кредитної системи держави тощо.

5. Консультації: відбуваються згідно з розкладом он-лайн, який розміщено на сайті кафедри управління та забезпечення якості у фармації за посиланням <https://quality.nuph.edu.ua/>.

6. Анотація освітньої компоненти: Освітня компонента „Фінанси, гроші та кредит” займає особливе місце при підготовці бакалаврів за освітньою програмою «Менеджмент». Адже, розвиток ринкових відносин, подолання наслідків фінансової кризи обумовлюють підвищення ролі грошей і кредиту в функціонуванні держави на макро- та макрорівнях. І саме ця освітня компонента закладає науково-теоретичну і методологічну основу для формування системи знань з таких ОК як: економіка і фінанси підприємства, зовнішньоекономічна діяльність підприємства, стратегічний менеджмент тощо..

7. Мета викладання освітньої компоненти: Метою викладання є отримання здобувачами вищої освіти знань щодо сутності та механізму функціонування таких категорій, як фінанси, фінансова система, державні фінанси; формуванні у них теоретичної та методологічної бази, необхідної для подальшого оволодіння практикою використання фінансово-кредитних інструментів, а також формуванні вмінь аналізувати та оцінювати грошово-кредитну та валютно-фінансову політики держави.

8. Компетентності відповідно до освітньої програми:

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

9. Програмні результати навчання:

ПРН 18. Застосовувати інноваційні підходи до прийняття управлінських рішень, гнучко адаптуватися до змін зовнішнього середовища.

10. Статус освітньої компоненти: Обов'язкова.

11. Пререквізити освітньої компоненти: «Вступ до фаху», «Основи наукових досліджень», «Соціально-психологічні основи менеджменту», «Теорія та історія управління».

12. Обсяг освітньої компоненти: 5 кредитів ЄКТС 150 годин:

для денної форми навчання - 74 годин аудиторних занять, з них: 38 годин лекцій, 36 годин – практичних занять, 76 години самостійної роботи;

для заочної форми навчання - 16 годин аудиторних занять, з них: 8 годин лекцій, 8 годин – практичних занять, 134 години самостійної роботи;

13. Організація навчання:

Формат викладання освітньої компоненти: проведення лекцій і практичних занять.

Зміст освітньої компоненти:

Змістовий модуль 1. Гроші та грошовий обіг

Тема 1. Роль грошей в економіці, їх необхідність, сутність і функції. Еволюція форм грошей. Класифікація форм грошей. Сутність грошей. Функції грошей.

Тема 2. Грошовий оборот і грошова маса. Сутність і структура грошового обороту. Структура грошової маси. Швидкість обігу грошей. Закон грошового обігу. Механізм зміни маси грошей в обороті. Грошово-кредитний мультиплікатор.

Тема 3. Грошовий ринок. Визначення та структура грошового ринку. Модель грошового ринку. Рівновага на грошовому ринку та процент.

Тема 4. Грошові системи, їх елементи. Визначення і складові грошової системи. Види грошових систем та їх еволюція. Створення грошової системи України.

Тема 5. Інфляція і грошові реформи. Види та наслідки нерегульованої інфляції. Індекси вимірювання інфляції. Розвиток та особливості інфляції в Україні. Наслідки інфляції та антиінфляційна політика. Грошові реформи та методи їх проведення

Тема 6. Кредит у ринковій економіці. Визначення та сутність кредиту. Позичковий капітал і процент. Теоретичні концепції кредиту. Функції та види кредиту.

Тема 7. Фінансові посередники грошового ринку. Визначення та функції фінансових посередників. Види фінансових посередників. Банки і банківська система.

Тема 8. Універсальні та спеціалізовані банки як основна ланка кредитної системи. Визначення та фінансові ресурси банківських установ. Фінансова стійкість банківських установ. Види послуг банківських установ.

Тема 9. Центральні банки, їх роль в економіці. Організація Центрального банку. Функції Центрального банку.

Тема 10. Валютний ринок і валютні системи. Поняття валюти і валютної системи. Валютний ринок. Валютне регулювання.

Тема 11. Міжнародні валютно– кредитні установи, їх співробітництво з Україною. Офшорні фінансові центри. Види міжнародної кредитної співпраці. Міжнародні та регіональні валютно-кредитні установи.

Змістовий модуль 2. Сутність та моделі фінансів, фінансова система країни

Тема 12. Сутність фінансів, їх функції і роль. Фінансова система Економічна сутність фінансів. Функції і роль фінансів. Взаємозв'язок фінансів з іншими категоріями. Поняття фінансової системи держави. Структурні компоненти фінансової системи держави. Організаційні основи функціонування фінансової системи держави. Сучасні проблеми фінансової системи держави.

Тема 13. Фінансова політика і фінансовий механізм Сутність фінансової політики держави та її типи. Зміст державної фінансової політики і форми її проведення. Фінансовий механізм: сутність та структура. Фінансове право та методи фінансово-правового регулювання.

Тема 14. Державні фінанси Сутність і склад державних фінансів. Державні доходи, методи їх мобілізації. Державні видатки. Державні фінанси іноземних країн.

Тема 15. Фінанси господарських суб'єктів та домогосподарств Особливості фінансів комерційних організацій та установ. Фінансові аспекти розвитку некомерційних установ і організацій. Сутність і функції фінансів домашніх господарств. Джерела і структура фінансів домогосподарств.

Тема 16. Бюджет і бюджетна система. Доходи і видатки державного бюджету. Сутність, значення та функції бюджету. Бюджетний устрій і бюджетна система України. Етапи бюджетного процесу. Напрямки реформування бюджетного процесу в Україні.

Тема 17. Державний кредит і державний борг. Сутність та функції державного кредиту. Форми державного кредиту та їх характеристика. Державний борг та методи управління ним.

Тема 18. Податки і податкова система. Сутність, класифікація та основні елементи податків. Особливості податкової системи України. Податкове право і політика оподаткування України в сучасних умовах.

Тема 19. Державні цільові фонди. Загальна характеристика державних цільових фондів. Загальна характеристика Фонду соціального страхування України. Сутність та значення Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття. Особливості формування Пенсійного фонду України.

Тема 20. Місцеві фінанси. Місцеві фінанси, їх сутність і значення в економічному розвитку регіонів. Місцеві бюджети, їх доходи і видатки. Збалансування місцевих бюджетів.

Тема 21. Міжнародні фінанси. Економічна природа та система міжнародних фінансових відносин. Міжнародна фінансова політика, її типи та інструменти. Міжнародний фінансовий ринок. Міжнародні фінансові інституції.

Семестровий залік

Семестровий екзамен

14. Види та форми контролю:

Види та форми контролю:

Поточний контроль: усне опитування, спостереження за участю здобувачів у дискусіях, самостійне опрацювання наукових джерел з наступним порівнянням точок зору, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахунково-аналітичних) завдань, підготовка тез доповіді для участі у науковій конференції, презентація наукової доповіді(есе) тощо.

Контроль змістових модулів: складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач тощо.

Семестровий екзамен: відповіді на теоретичні питання, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач тощо.

Форма семестрового контролю: семестровий залік, семестровий екзамен.

Умови допуску до контролю змістових модулів: для допуску до контролю змістового модулю 1 необхідна наявність мінімальної кількості балів за темами 1-11. Для допуску до контролю змістового модуля 2 необхідна наявність мінімальної кількості балів за темами 12-21 змістового модулю 2, та результати за контроль змістового модулю 1.

Умови допуску до семестрового контролю: поточний рейтинг більше 60 балів, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітньої компоненти.

15. Система оцінювання з освітньої компоненти:

Система оцінювання з освітньої компоненти:

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою: поточний контроль – 2-3,5 балів за тему за практичними заняттями, змістовий модуль 1 та 2 -9-13 (13,5) балів.

Результати семестрового контролю у формі семестрового заліку оцінюються за 100-бальною, недиференційованою шкалою («зараховано», «не зараховано») та за шкалою ECTS.

Результати семестрового контролю у формі семестрового екзамену оцінюються за шкалою ECTS, 100-бальною та чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Бали з освітньої компоненти нараховуються за таким співвідношенням:

Види оцінювання	Максимальна кількість балів (% від кількості балів за модуль - для змістових модулів)
Модуль 1	
Змістовий модуль 1: Гроші та грошовий обіг - оцінювання тем (1-11) (робота на заняттях 1-11): робота на заняттях (усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач); - контроль змістового модуля 1 (складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач)	52 (52 %)
Змістовий модуль 2: Сутність та моделі фінансів, фінансова система країни - оцінювання тем (12-21) (робота на заняттях 12-21): робота на заняттях (усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач); контроль змістового модуля 2 (складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач)	48 (48 %)

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється під час поточного контролю та під час контролю змістового модуля.

16. Політики освітньої компоненти:

Політика освітньої компоненти («правила гри») визначається вимогами кафедри до здобувача вищої освіти при вивченні освітньої компоненти щодо академічної доброчесності, щодо відвідування занять, щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості, щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій) тощо.

Так, *політика щодо академічної доброчесності* ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ» (<https://nuph.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>). Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати (наукові доповіді) повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її не зарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу в НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a1.1-38-018_polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-u-nfau-red.-03-2021.doc-zi-zminamy.pdf) згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості.

Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання здобувачами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.2-38-182_polozhennia-pro-vidpratsiuvannia-studentamy-propushchenykh-navchalnykh-zaniat-ta-poriadok-likvidatsii-akademichnoi-riznytsi-v-navchalnykh-planakh-u-nfau-red.-03-2023.pdf) згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.2.-32-031_polozhennja-pro-porjadok-ocinjuvannja-rezultativ-navchannja-zvo-u-nfau-red.05-2022.pdf)

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.2-38-050_polozhennia-pro-oskarzhennia-rezultativ-pidsumkovoho-kontroliu-znan-zdobuvachamy-vyshchoi-osvity-u-nfau-red.01-2021.pdf).

Політика щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.3-32-208_polozhennja-pro-porjadok-viznannja-rezultativ-navchannja-otrimanij-shljahom-neformalnoi-ta-informalnoi-osvity-red.02-2022.pdf). Для оцінювання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача вищої освіти атестаційна комісія визначає обсяг і методи демонстрації та вимірювання цих результатів навчання з урахуванням їх змісту та можливої специфіки. Методи демонстрації та вимірювання результатів неформального та/або інформального навчання заявника можуть відрізнятися від методів, які застосовуються для здобувачів освіти в рамках відповідної освітньої програми, водночас вони повинні забезпечувати змістову валідність оцінювання. Атестаційна комісія приймає рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача, якщо за підсумками оцінювання підтверджено відповідність цих результатів результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою.

17. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітньої компоненти:

Обов'язкова література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Посилкіна, О. В. Гроші та кредит : конспект лекцій / О. В. Посилкіна, Н. В. Демченко. – Х. : НФаУ, 2014. – 178 с. 2. Посилкіна, О. В., Гладкова, О. В. Фінанси (макро- та мікрорівень) : навч. посіб. / О. В. Посилкіна, О. В. Гладкова. Ч.1 Фінанси макрорівня. – Х. : Вид-во НФаУ, 2018. – 250 с. 3. Посилкіна, О. В., Гладкова, О. В. Фінанси (макро- та мікрорівень) : навч. посіб. / О. В. Посилкіна, О. В. Гладкова. Ч.2 Фінанси Мікрорівня. – Х. : Вид-во НФаУ, 2019. – 146 с. 4. Посилкіна, О. В., Гладкова О.В. Фінанси, гроші та кредит : метод. рекомендації до виконання практичних робіт для студентів, що навчаються за освітньою програмою «Менеджмент організацій». – Х. : Вид-во НФаУ, 2017. - 94 с. 5. Посилкіна, О. В., Гладкова О.В. Фінанси, гроші та кредит : метод. рекомендації до виконання контрольних робіт для студентів, що навчаються за освітньою програмою «Менеджмент організацій». – Х. : Вид-во НФаУ, 2017. - 69 с. 6. Посилкіна, О. В., Гладкова О.В. Фінанси, гроші та кредит : метод. рекомендації до виконання самостійної роботи для студентів, що навчаються за освітньою програмою «Менеджмент організацій». – Х. : Вид-во НФаУ, 2017. - 30 с.
Додаткова література для	1. Антонюк А. Цифрова економіка та її вплив на

<p>поглибленого вивчення освітньої компоненти</p>	<p>розвиток фінансового ринку України. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2019. № 2 (265). С. 13-29. URL: http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2019/265/pdf/13-29.pdf.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Дудинець Л. А., Розвиток фінансових технологій як фактор модернізації фінансової системи. Гроші, фінанси і кредит. Глобальні та національні проблеми економіки. 2018. Ви- пуск 22. С. 794-798. 3. Здирко Н.Г., Мулик Я.І. Державний фінансовий контроль в системі забезпечення економічної безпеки держави. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2019. № 7. С. 112–122 4. Лисяк Л., Качула С., Абдін А. Бюджетна політика у сфері видатків в координатах соціального розвитку. Світ фінансів. 2021. №4 (65). С. 39–55. 6. Мармуль Л. О., Леваєва Л. Ю. Методологічні засади структурної модернізації регіональної економіки. Інвестиції: практика та досвід. 2020. № 17-18. С. 5-9. 8. Стойко О. Я. Перспективи розвитку фінтех- і банківського бізнесу в Україні. Фінан- си та банківська справа. Проблеми економіки. 2020. №2. (44). С. 356–364.
<p>Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітньої компоненти</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Офіційний сайт державної служби статистики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/ 2. Офіційний сайт Верховної ради України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://rada.gov.ua 3. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://www.bank.gov.ua 4. Офіційний сайт бібліотеки ім. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/
<p>Система дистанційного навчання Moodle</p>	<p>https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=1634</p>

18. Матеріально-технічне й програмне забезпечення освітньої компоненти:

Матеріально-технічне забезпечення: персональні комп'ютери – 38 од.; проектор – 2 од.; екран моторизований – 2 од.; телевізор – 2 од.; Херох – 1 од.; принтер – 2 од.

Програмне забезпечення: Microsoft Windows 10; програма Office Standard; програма для організації відеоконференцій ZOOM; модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище MOODLE; пакет Statistica 6.0.